

POSTANOWIENIE

17 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 17 kwietnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa S.C. i E.C.

przeciwko M.C.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,

na skutek skargi kasacyjnej S.C. i E.C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z 31 października 2023 r., II Ca 110/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża powodów kosztami postępowania kasacyjnego, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu;**
- 3. przyznaje radcy prawnej M.Ś. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Szczecinie kwotę 1350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt 00/100) złotych, powiększoną o kwotę podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność

postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powodowie S.C. i E.C. powołali się na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych, dotyczących podstaw sądowego uzgodnienia treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym (art. 10 u.k.w.h.). Wskazali również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie stwarzał podstaw, aby uznać, iżby w sprawie zakończonej zaskarżonym wyrokiem wystąpiła powołana przyczyna kasacyjna. We wniosku nie sformułowano w istocie konkretnego zagadnienia prawnego, poprzestając na wskazaniu określonych, kazuistycznie sformułowanych kwestii, łączących się w ocenie powodów z interpretacją art. 10 u.k.w.h. i koniecznych – zdaniem powodów – do rozstrzygnięcia sprawy.

Z rozważań wniosku nie wynikało natomiast w szczególności, z jakich przyczyn kwestie te należy uznać za nowe (precedensowe) z punktu widzenia dotychczasowego dorobku orzecznictwa i poglądów doktryny na tle art. 10 u.k.w.h., a także, w czym miałyby się wyrażać ich abstrakcyjne znaczenie, wykraczające poza okoliczności sprawy, w której złożono skargę, a tym samym czyniące zadość publicznoprawnym celom skargi kasacyjnej.

Niezależnie od tego, w zakresie, w jakim wniosek odwoływał się do możliwości ustalenia wysokości udziałów w nieruchomości wspólnej przy pomocy dowodu z opinii biegłego, kwestia ta lokowała się poza granicami kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym, zważywszy, że w podstawach skargi, mimo twierdzeń o bezzasadnym, zdaniem powodów, pominięciu dowodu z opinii biegłego, nie podniesiono zarzutu naruszenia art. 278 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. ani naruszenia ewentualnych innych przepisów odnoszących się do podstawy faktycznej wyroku, z zastrzeżeniem podniesionego w podstawach skargi – acz niedopuszczalnego – zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (*arg. ex art. 398³ § 3 k.p.c.*). W zakresie, w jakim we wniosku zawarto sugestię, że powodowie – dokonując umownego ukształtowania wysokości udziałów w nieruchomości wspólnej – działali pod wpływem błędu, dostrzec trzeba zaś, że Sąd Okręgowy przyjął, iż powodowie nie złożyli oświadczenia o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli (por. art. 88 k.c.), a w skardze nie sformułowano zarzutów, które zmierzałyby do poddania tej kwestii ocenie ze strony Sądu Najwyższego (por. art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

W konsekwencji, wywody wniosku – w zestawieniu z rozważaniami Sądów *meriti* – nie pozwalały także uznać, iżby zaskarżone rozstrzygnięcie było nieprawidłowe, a tym bardziej by było ono wadliwe w stopniu oczywistym i widocznym już *prima vista*, czego wymaga przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]